

Monumentnummer*: 530912

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 2 november 2009
Kadaster deel/nr: 82898/189

*Monumentnaam***

Laboratorium voor Landmeetkunde

*Woonplaats**

Wageningen

*Gemeente**

Wageningen

*Provincie**

Gelderland

*Straat**

Hesselink van
Suchtelenweg

*Nr**

6

*Toev.**

A

*Postcode**

6703 CT

*Woonplaats**

Wageningen

Situering

Locatie

Hesselink van
Suchtelenweg

6

6703 CT

Wageningen

Hesselink van
Suchtelenweg

6

B

6703 CT

Wageningen

*Kadastrale gemeente**

Wageningen

*Sectie**

E

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

6162

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

LABORATORIUM VOOR LANDMEETKUNDE. Na de tweede wereldoorlog maakte de Landbouwhogeschool een sterke groei door. Dit resulteerde in de bouw van een aantal nieuwe gebouwen. Het, in 1950 - 1953 gebouwde, laboratorium voor landmeetkunde was één van de eerste gerealiseerde bouwwerken en is gebouwd naar ontwerp van F.E. Röntgen in een esthetisch-functionalistische bouwtrant. De hoofdopzet van het ontwerp was al grotendeels uitgedacht door A. Kruidhof, de opdrachtgever en latere professor van de opleiding Cultuurtechniek, waarvan landmeetkunde deel uitmaakte. Deze hoofdopzet, met grote concave practicumzaal voorzien van zeven grote ramen en een uitkijktoren, volgde logischerwijs uit de functie van het pand. Het vrije uitzicht over de uiterwaarden en de verderop gelegen kerktorens was van primair belang voor het landmeten. Aanvankelijk was in het gebouw ook een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dienstwoning ondergebracht, maar deze is in 1962 vervangen door een hoogleraarskamer. Het gebouw aan de Hesselink van Suchtelenweg is gelegen op de Westberg aan de rand van de stuwwal, te midden van twee laboratoria, proefvakken en een dienstwoning daterend uit de jaren twintig van de twintigste eeuw van architect C.J. Blaauw. Eind jaren zestig werd het mogelijk om lengtemetingen te verrichten met behulp van infrarode stralen en was het uitzicht naar buiten niet langer noodzakelijk. De grote practicumzaal werd alleen nog maar gebruikt voor het oefenen met moderne instrumenten. In 2002 is het pand herbestemd tot kantoren en twee appartementen met behoud van de karakteristieke kenmerken. De practicumzaal is voorzien van reversibele wanden ten behoeve van de gerealiseerde woonruimte. In de toren is een lift aangebracht om de privévertrekken op de verdiepingen te bereikbaar te maken. Hierbij is een deel van het trappenhuis verwijderd. In de toren is de betonnen trap gedeeltelijk vervangen door een stalen trap. De stalen ramen op de begane grond en de verdiepingen zijn voorzien van dubbelglas met behulp van kaderprofielen. Drie schuiframen ter plaatse van de practicumzaal zijn vervangen door aluminium schuifdeuren. De practicumzaal is thans in gebruik als presentatiezaal.

Omschrijving

Het LABORATORIUM VOOR LANDMEETKUNDE heeft een rechthoekig grondplan met twee bouwlagen en daarboven iets terugliggend een concave practicumzaal met glazen voorzijde, een terras en een uitkijktoren. Het linker deel van het gebouw was de voormalige dienstwoning. Het geheel is opgebouwd uit een gewapend betonconstructie bekleed met een machinale steen in drieling formaat en gebroken wit gesaust en voorzien van een betonnen lessenaarsdak. De buitenwand van de practicumzaal is gepleisterd. In de, naar de uiterwaarden gerichte, voorgevel bevindt zich de hoofdentree met dubbele glazen deuren. De oostgevel is voorzien van een 10 x 6m. grote drielaags kalkmortelsgraffito in de kleuren groen, zwart en cementgrijs en voorstellende Pallas Athene en een fluitspelende nimf van kunstenaar J. Voskuyl. De practicumzaal is zo ontworpen dat de landmetingen zo zuiver mogelijk uitgevoerd konden worden. Om hinderlijke trillingen te elimineren is onder de betonnen vloer een grindbed van 40 cm. aangebracht en zijn de verwarmingsbuizen aan het plafond bevestigd (opstijgende warmte veroorzaakt eveneens trillingen). Tevens konden de 4 x 4 m. grote ramen van de practicumzaal naar boven geschoven worden, zodat de studenten bij metingen geen last hadden van spiegelingen in het glas. De torenkamer werd gebruikt om driehoeksmetingen kunnen te verrichten en het platform erboven voor astronomische metingen. In het sobere en functionele interieur is de oorspronkelijke structuur nog grotendeels herkenbaar. De ruimten op de begane grond deden van oorsprong voornamelijk dienst als werkplaatsen, bergruimte en doka. De verdieping erboven bevatten onder andere vertrekken voor assistenten, een hoogleraarskamer, een bibliotheek en een collegezaal voor zestig studenten. Opvallend is het ronde trappenhuis dat bekroond wordt door een lichtkoepel in de kap.

Waardering

Het LABORATORIUM VOOR LANDMEETKUNDE is van algemeen belang, vanwege

- de cultuurhistorische waarde als uiting van de bloei van het hogere landbouwonderwijs;
- de cultuurhistorische waarde als mijlpaal in de laboratoriumarchitectuur;
- de architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een esthetisch- functionalistische bouwtrant;
- de ensemblewaarde met twee laboratoria en een dienstwoning van architect C.J. Blaauw en de proefvakken;

- de ligging aan de rand van de stuwwal op de Westberg. Het pand is vanwege zijn uitzicht zeer geschikt om het landmeten uit te kunnen oefenen. Daarnaast is het pand beeldbepalend gezien vanuit de uiterwaarden;
- het belang van het pand in het late oeuvre van F.E. Röntgen. Van het naoorlogse oeuvre van Röntgen is dit pand het meest opvallend qua ontwerp en architectuur;
- het belang van het sgraffito van J. Voskuil als toegepaste kunst. De toegepaste complexe techniek werd nog maar weinig toegepast.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Laboratorium